

WOJEWODA LUBELSKI

NK.II.0911/199/10

Lublin, 2010-06-08

Rozstrzygnięcie nadzorcze
stwierdzające nieważność uchwały Nr LVII/382/2010 Rady Miejskiej w Bełżycach z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr XXXI/279/2005 Rady Miejskiej w Bełżycach z dnia 23 marca 2005r. w sprawie Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Bełżyce.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, ze zm.)

stwierdzam nieważność
uchwały Nr LVII/382/2010 Rady Miejskiej w Bełżycach z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr XXXI/279/2005 Rady Miejskiej w Bełżycach z dnia 23 marca 2005r. w sprawie Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Bełżyce.

Uzasadnienie
Uchwała Nr LVII/382/2010 Rady Miejskiej w Bełżycach została doręczona organowi nadzoru w dniu 10 maja 2010r.

Przedmiotową uchwałą Rada Miejska w Bełżycach zmieniła brzmienie wniosku o przyznanie stypendium szkolnego/zasiłku szkolnego, stanowiącego załącznik do regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Bełżyce.

Złożenie wniosku według wzoru stanowiącego załącznik do regulaminu narusza w sposób istotny art. 90d i art. 90e ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.).

Zgodnie z brzmieniem powołanego art. 90d ust. 1 stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność,

brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe, z zastrzeżeniem ust. 12.

Zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego (art. 90e ust. 1 ww. ustawy).

Cytowane wyżej przepisy ustawy o systemie oświaty określiły przesłanki przyznawania stypendium szkolnego i zasiłku szkolnego. W świetle tych przesłanek warunkiem ubiegania się o stypendium lub zasiłek szkolny nie może być złożenie wniosku według wzoru stanowiącego załącznik do regulaminu, tak jak to postanowiła Rada Miejska w Bełżycach.

Ustawa ta w art. 90n ust. 4 określiła elementy jakie powinien zawierać wniosek o przyznanie świadczenia pomocy materialnej, nie upoważniając jednocześnie rady gminy do wprowadzenia wzoru wniosku czy też do uszczegółowienia jego treści. W świetle powyższego niedopuszczalne jest rozszerzanie tego zakresu w przedmiotowym regulaminie o datę urodzenia, numer PESEL. Nie znajduje również podstaw prawnych ustalenie obowiązku przedstawiania we wniosku oświadczenia o osiąganym dochodzie

Należy stwierdzić, iż do postępowania o przyznanie pomocy materialnej, jako postępowania administracyjnego w zakresie rozpatrywania indywidualnych spraw w formie decyzji administracyjnych, będą miały zastosowanie przepisy Kpa.

Zgodnie z art. 63 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego: "Podania (żądania, wyjaśnienia, odwołania, zażalenia) mogą być wnoszone pisemnie, telegraficznie lub za pomocą dalekopisu, telefaksu, poczty elektronicznej, a także ustnie do protokołu". Wymagany przepisem art. 90n ustawy wniosek należy traktować jako takie właśnie podanie, czy żądanie wszczęcia postępowania w sprawie przyznania stypendium. Rada nie może ograniczać prawa osób uprawnionych do złożenia wniosku, do złożenia go w wybranej przez te osoby formie, spośród form dopuszczalnych na podstawie art. 63 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego. Ponadto brak jest w kpa przepisu, który zezwalałby na uzależnienie wszczęcia postępowania administracyjnego od złożenia wniosku na urzędowym formularzu. Tym bardziej Rada nie może wprowadzać takiego obowiązku w drodze aktu prawa miejscowego (tak WSA we Wrocławiu w wyroku z dnia 2 sierpnia 2006r IVSA/Wr 713/05).

Natomiast w wyroku z dnia 31 maja 2006r.(IVSA/Wr 496/05) Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu orzekł, że określenie wzoru wniosku może mieć jedynie charakter pomocniczy, informujący wnioskodawców o elementach czy też danych jakie powinien on zawierać. Bezspornym jest tym samym fakt, iż od złożenia podania na formularzu określonym przez radę gminy nie można uzależnić przyznania stypendium bądź zasiłku szkolnego.

Wskazane wyżej wyroki zmieniły linię orzeczniczą organu nadzoru w powyższym zakresie.

Ponadto, w ust. 9 wzoru wniosku o przyznanie stypendium szkolnego/zasiłku szkolnego Rada wymieniła, jakie dokumenty należy dołączyć do wniosku.

Jak już wskazano, zgodnie z art. 90n ust. 4 ustawy o systemie oświaty wniosek o przyznanie zasiłku szkolnego powinien zawierać dane uzasadniające przyznanie świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym, w tym zaświadczenie o wysokości dochodów.

Jednakże zgodnie z art. 75 § 1 k.p.a. jako dowód uzasadniający przyznanie świadczenia pomocy materialnej należy dopuścić wszystko, co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy, a nie jest sprzeczne z prawem. W szczególności dowodem mogą być dokumenty, zeznania świadków, opinie biegłych oraz oględziny. System środków dowodowych jest zatem otwarty, jako dowód należy dopuścić wszystko, czego tylko prawo nie zabrania.

To na organie gminy prowadzącym postępowanie ciąży, stosownie do brzmienia art. 77 § 1 k.p.a., obowiązek zebrania i rozpatrzenia w sposób wyczerpujący całego materiału dowodowego. Przerzucanie ciężaru postępowania dowodowego na wnioskodawcę godzi w podstawową zasadę postępowania administracyjnego wyrażoną w art. 7 k.p.a. - zasadę prawdy obiektywnej.

Wymaga podkreślenia, iż ustawa o systemie oświaty określa w art. 90e przesłanki przyznania zasiłku szkolnego. Przesłankę tę stanowi trudna sytuacja materialna ucznia o charakterze przejściowym, spowodowana zdarzeniem losowym.

Trudną sytuację materialną należy rozumieć szerzej niż na gruncie art. 90d ust. 1, gdyż w analizowanym przepisie nie łączy się jej z „niskimi dochodami w rodzinie”. Taka sytuacja może wystąpić także w rodzinie mającej trwałe źródła dochodów - właśnie jako zjawisko przypadkowe i przejściowe. Nie każde pogorszenie się sytuacji materialnej ucznia może być również utożsamiane z trudną sytuacją materialną. Z uwagi na powyższe zaświadczenie o dochodach nie może być traktowane jako dowód potwierdzający fakt przejściowego znajdowania się rodziny ucznia w trudnej sytuacji materialnej.

Osiąganie dochodów wyższych niż kryterium niskich dochodów, określone w art. 90d ust. 7 ustawy o systemie oświaty w zw. z art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej, nie może automatycznie być traktowane jako upoważnienie organu gminy do odmowy świadczenia. Każdy przypadek będzie badany indywidualnie w postępowaniu administracyjnym w sprawie przyznania zasiłku.

W świetle powyższych wywodów nie ulega wątpliwości, iż wprowadzenie wymogu przedstawienia innych dokumentów potwierdzających pogorszenie się sytuacji materialnej rodziny ucznia spowodowanej zdarzeniem losowym nie znajduje uzasadnienia prawnego.

W związku z powyższym, stwierdzenie nieważności uchwały Nr LVII/382/2010, jest uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie, złożona za moim pośrednictwem, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

Wojewoda Lubelski
Genowefa Tokarska

Otrzymują:

- 1) Burmistrz Bełżyc
- 2) Przewodniczący
Rady Miejskiej w Bełżycach